

THE ROLE OF THE TECHNOLOGY IN ADOPTION OF THE ENGLISH LANGUAGE

Simona Serafimovska

UGD, Faculty of Philology – Shtip, R.N. Macedonia, simona.serafimovska@ugd.edu.mk

Abstract: This paper aims to highlight the role of modern technology in the process of learning and acquisition of the English language. The framework of this paper covers many different approaches and techniques that can serve as tools for students to improve their knowledge and skills in the process of teaching and learning the English language. Among the important technologies that we will elaborate on in detail in the text below, it can be mention the online websites for independent study of the English language, computer aided programs for learning English, presentation software, electronic dictionaries available in various formats, services for electronic communication, multimedia devices and specially prepared videos for learning English that contain computer animated content. This paper aims to cover most of the modern technologies that are used widely today in the world for teaching and learning the English language. Besides analyzing the practical impact of technology in the classroom and in the process of teaching and learning the English language by students, as part of this paper an attempt was made to ascertain and diagnose possible gaps and limitations of existing conventional technologies for learning English language.

Keywords: new technologies, English language, multimedia, learning, students, modern tools

УЛОГАТА НА ТЕХНОЛОГИЈАТА ВО УСВОЈУВАЊЕТО НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК

Симона Серафимовска

УГД, Филолошки факултет – Штип, Р.С. Македонија, simona.serafimovska@ugd.edu.mk

Резиме: Овој труд има за цел да ја истакне улогата на модерната технологија во процесот на изучување и усвојување на англискиот јазик. Во рамки на овој труд, опфатени се повеќе различни пристапи и техники кои можат да им послужат како алатки на учениците за подобрување на нивните знаења и вештини во процесот на изучување на англискиот јазик. Помеѓу поважните технологии кои ќе бидат предмет на разработка во текстот подолу, можеме да ги споменеме интернет страниците за самостојно изучување на англискиот јазик, компјутерски потпомогнати програми за изучување на англиски јазик, презентациски софтвери, електронски речници достапни во различни формати, сервиси за електронска комуникација, мултимедијални уреди и специјализирани подготвени видео клипови за изучување на англиски јазик кои во себе содржат компјутерски анимирана содржина. Трудот има за цел да ги опфати најголемиот дел од модерните технологии кои денес се користат во светот за изучување на англискиот јазик. Покрај анализата на практичниот импакт технологијата во наставата и во процесот на изучување на англискиот јазик од страна на учениците, во рамки на овој труд направен е обид да се констатираат и дијагностицираат недостатоците и ограничувањата на постојните конвенционални технологии за изучување на англиски јазик.

Клучни зборови: нови технологии, англиски јазик, мултимедија, учење, ученици, современи алатки

1. ВОВЕД

Развојот на технологијата и појавата на нови иновативни технолошко индустриски алатки придонесе денес животот да не може да се замисли без овие алатки. Секојдневниот живот на модерниот човек му наложува да користи напредни технологии во секој аспект од неговото живеење со цел да го следи трендот и да биде во чекор со времето. Комуникацијата и извршувањето на секојдневните активности на луѓето до пред некоја година се одвиваше со помош на статични компјутери. Времето брзо се менува така што денес работењето е сведено генерално на работа на мобилните платформи со помош на соодветни мобилни уреди. Денес веќе сме сведоци на една развиена и многу моќна индустрија за мобилни апликации и сериозни и големи компании кои сериозно се занимаваат со оваа работа и остваруваат огромен профит.

Веќе од поодамна во образовните системи светот се имплементираат овие технологии. На почетокот биле користени како помагала во учењето, денес веќе се користат како алатки од кои директно се учи пред сè заради огромните можности кои ги нудат Rizky Andra Prayudi (2021). Почетоците на примена на овие технологии датираат од поодамна. Со развојот на технологијата нивната примена станува задолжителна бидејќи без соодветна примена на напредните технологии не може да се постигне квалитет во наставата

независно за кој предмет се работи. Предмет на обработка во овој труд е примената на напредните технологии во процесот на совладување и усвојување на англискиот јазик. Како и за секоја друга наука или вештина така и изучувањето на англискиот јазик не може да се замисли без примена на напредните технолошки алатки Serafimovska, S (2023). Основната цел на трудот е да се изврши анализа на постоечките технологии, начинот и можноста за примена на овие технологии за изучување на англискиот јазик во и надвор од училиниците и да се направи компарација со постоечката состојба во училиштата во Република Северна Македонија и некои други држави.

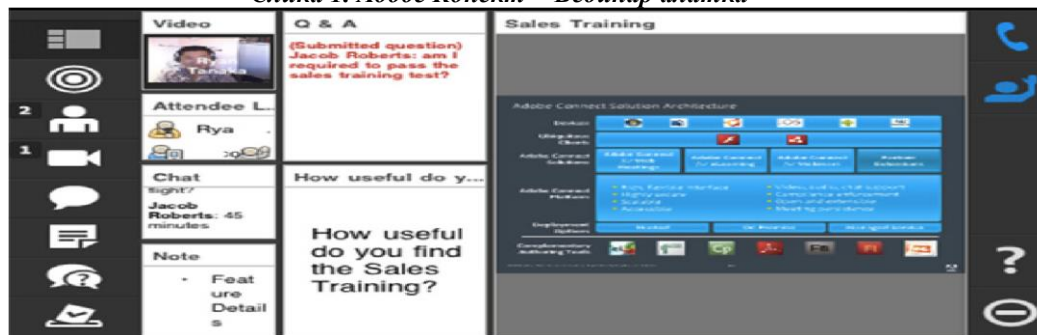
2. МЕТОДОЛОГИЈА

Со појавата на технологиите и нивната примена во изучувањето на англискиот јазик и во образованието воопшто, несомнено почна да се поставува прашањето дали инвестициите во овој домен се оправдани. Ова прашање, како што се развива технологијата, веќе се помалку се поставува но сè уште е од исклучителна важност за да се процени дали технологиите кои нам ни се достапни се користени ефективно (Dash 2022). Првичната идеја на технологијата е да се црпат информации во домашни услови и истите информации прибавени во сива форма да се разработуваат во училиница. Оваа идеја е далеку од нова но претставува добра појдовна позиција за наставниците да се вклучат во процесот на примена на технологијата во училиница. (Nomass, 2013) Учениците со помош на модерните технологии можат да пристапат до различни информации кои можат да бидат точни или погрешни. Информацијата дека човековото тело е полесно во вселената за разлика од неговата тежина на земјата сама по себе е само информација и не значи знаење. Затоа, потребно е информациите кои се собираат преку интернет да се дискутираат на час и од нив да се влечат правилни заклучоци. Истражувачите од универзитетот Кембриџ од Обединетото Кралство даваат генерално две гледишта или два правци. Според првото гледиште или “продолжено учење” технологијата им овозможува на учениците да останат во контакт со материјалот надвор од регуларниот школски час. Според второто гледиште, “комбинирано учење”, технологијата се фокусира на изнаоѓање начини на подобрување и усовршување на активностите на учениците. Според истражувачите од Кембриџ, технологијата исто така може да послужи како алатка за покривање на одредени области за кои немало доволно време да се покријат во рамки на формалното образование во основните и средните училишта (Motteram, 2013). Некои автори ги советуваат наставниците да поттикнуваат дебати и да отвораат дискусија со учениците за тоа на кој начин учениците ја користат технологијата за учење надвор од училиниците. (Leavy and Diniz, 2016; Thoušny and Bradley 2011).

3. РАБОТА СО ПОЧЕТНИЦИ. ЕЛЕКТРОНСКИ АЛАТКИ КОИ ЈА ОСЛЕСНУВААТ ПРАКТИЧНАТА РАБОТА

Кога зборуваме за млади ученици кои допрва почнуваат да го изучуваат јазикот, добро е да се спомене дека на нив им се потребни повеќе различни можности за вежбање на јазикот. Она што најчесто недостасува е пракса со други ученици со кои ќе може да се комуницира Sari, I. F. (2022). Технологијата има потенцијал да ги надмине овие бариери и да им овозможи на учениците да комуницираат со други луѓе. Rubio, A.D.J., Conesa, I.M.G., (2022). Денес во светот многу атрактивни стануваат синхронизираните видеоконференциски врски. Постојат повеќе софтвери за воспоставување на видео – конференциски врски преку интернет со повеќе луѓе истовремено. Еден од најпознатите начини на електронско синхронизирано учење или презентација на знаење и вештини преку интернет се нарекува Вебинар (Webinar). Вебинар не е ништо друго туку електронска конференција на која можат да се поврзат неограничен број на луѓе, да следат презентации и предавања, да разменуваат материјали и да комуницираат помеѓу себе. Овој начин на изучување на англиски јазик кај младите ученици треба да се стимулира бидејќи нуди неограничени можности пред се за запознавање на нови луѓе и стекнување на онлајн виртуелни пријателства, размена на материјали, слушање и комуникација (говорна и пишана) со останатите учесници на Вебинарот, можност за комуникација со изворни говорители и комуникација и компарирање на знаењето и вештините од областа на англискиот јазик со луѓе од различни страни на светот кои учествуваат на Вебинарот преку видео - конференциска врска. Некои од најпознатите софтвери кои се користат за креирање на Вебинари се следниве: Adobe Connect, Google+ Hangouts, Cisco WebEx, Skype, WebinarsOnAir, GoTo Webinar, Mega Meeting, ReadyTalk, OnStream. Од погоре наведените алатки можеме дефинитивно да кажеме дека најпозната и воедно алатка која што нуди најмногу можности е алатката Adobe Connect. Оваа алатка служи за изведување на професионални Вебинари на кои корисниците можат директно да се пријават за следење на Вебинарот преку веб страница без инсталација на дополнителни софтверски алатки за следење на електронската конференција.

Слика 1. Адобе Конект - Вебинар алатка

Некои од најпознатите функционалности кои ги нуди Adobe Connect овозможуваат напредна електронска интеракција и функционално учење. Adobe Connect е застапен и на мобилните платформи, тоа значи дека корисниците можат да се поврзуваат и во движење и со помош на мобилните апликации на нивните телефони Uchechi Bel-Ann Ordu (2021) Некои од поважните карактеристики и функционалности на Adobe Connect се следниве:

- Комплетна интеграција и колаборација на ниво на мобилни платформи
- Можност за споделување на напредна мултимедијална содржина (2D, 3D анимација и флеш
- Видео – конференциска платформа со висок квалитет
- Интеграција со Twitter и Facebook
- Аналитика и снимање
- Презентациона платформа
- Платформа за размена на материјали
- Архива на материјали
- Поврзување со e-mail клиенти

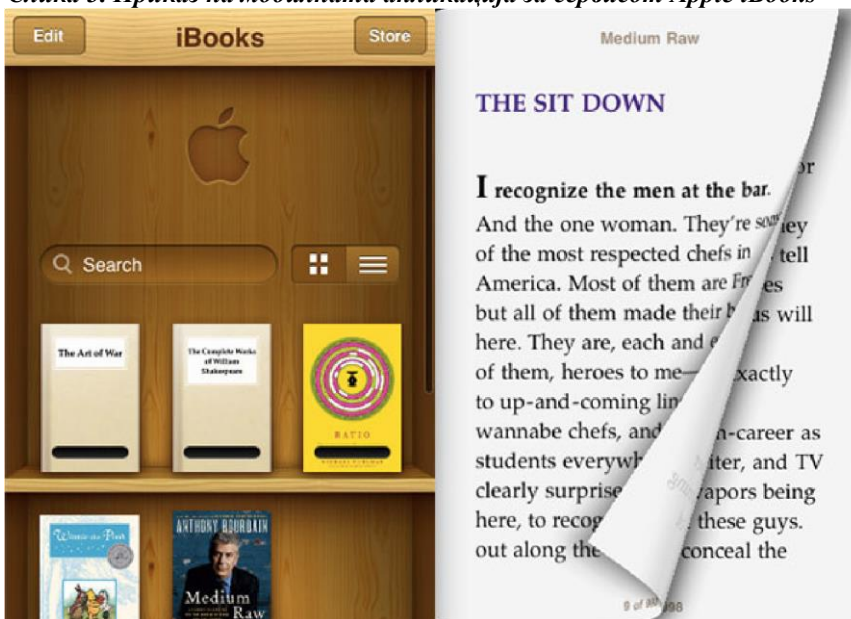
Од останатите можности за електронска соработка помеѓу младите ученици вреди да ги споменеме овде и блоговите. Блоговите исто така можат да играат важна улога во стимулирањето на учениците да се натпреваруваат помеѓу себе. Одредени автори во литературата, (Hyland, 2015; Motteram, 2013) препорачуваат на учениците по англиски јазик да им се даваат вежби за креирање на блогови во групи. Се смета дека учениците многу добро од дома можат да работат заедно преку споделување на содржина со помош на e-mail или преку сфоцијалните мрежи и така заеднички да учествуваат во компонирањето, уредувањето и размената на текстуални статии и содржини за уредување на т.н. ученички или студентски блогови. Овие активности им овозможуваат на студентите да се вклучат во забавни вежби од кои треба да произлезе разбирлив производ, исто така за улогата на секој од членовите на тимот кои ги работи овие вежби треба да се преговара. Студиите коишто ги спроведувале некои истражувачи уште во осумдесетите години на минатиот век покажале дека во процесот на изучување на јазикот без соодветен фидбек од практичен аспект, учениците неможат да развијат доволно продуктивни вештини (Dudeneу and Hockly, 2007).

Речиси сите поголеми компании кои се занимаваат со издавање на книги во дигитална верзија, во опсегот на своите можности ја нудат и софтверската опција text-to-speech со чија помош дигиталниот текст може машински да се интерпретира со помош на специјализирани софтверски програми кои во себе вклучуваат компјутерски алгоритми за интерпретација на текст. Како најпознати електронски сервиси кои работат со дигитални изданија на книги можеме да ги споменеме следните: Apple iBooks, Google Play Books, Amazon Kindle, Calibre Project Gutenberg, Scribd, Audible . Сите погоре споменати сервиси нудат огромен број на можности како на пример директно превземање на книги во електронска форма, огромен избор на секаков вид на книги, сопствена платформа за читање на мобилен уред, таблет или компјутер потпомогнати со соодветна апликација, аудио верзија на текстот, можност за нотирање и подвлекување со помош на виртуелно или дигитално пенкало и можност за директен превод на цели делови од текстот на повеќе јазици истовремено без да има потреба од копирање на текстот и отворање на нова апликација. Оваа можност е посебно важна за учениците и студентите кои го изучуваат англискиот јазик бидејќи технологијата им отвора можност да читаат на англиски и да се усовршуваат и на оние кои сеуште имаат потешкотии во разбирањето на јазикот односно немаат доволно познавање за да можат да читаат книги на англиски.

Слика 2. Amazon Kindle еден од најпознатите сервиси во светот за електронски изданија на книги во светот

Слика 3. Приказ на мобилната апликација за сервисот Apple iBooks

Во овој дел добро е да се спомене и примената на најновите технологии во образованието кои веќе некои професори и специјализирани едукатори во светот се обидуваат да ги инкорпорираат во својата работа. Со кратка анализа на достапните видеа на сервисите YouTube и Instagram можат да се добијат креативни идеи од овој вид кои можат да се имплементираат на различни начини во наставата. Во поново време најинтересни технолошки производи за експериментирање се напредните интелегентни часовници кои во себе вклучуваат мрежа од сензори и вештачка интелигенција која овозможува широка и креативна примена на овие уреди во различни области од секојдневното живеење. Еден таков уред е новиот Apple Watch паметен дигитален часовник на кого му се предвидува светла иднина во оваа област. Веќе се изработени неколку професионални апликации за овој уред кои студентите можат да ги користат како на пример:

- Instaraper е сервис достапен за Apple Watch кој може да конвертира текстуални статии во аудио датотеки кои студентите можат да ги слушаат со помош на безжични слушалки поврзани со уредот.
- Day One претставува сервис кој овозможува диктирање и препознавање на говор, со помош на овој сервис студентите можат да диктираат текст директно на паметниот часовник кој користи вештачка интелигенција за препознавање на говор и на тој начин да вежбаат правилен изговор. Овој сервис исто така овозможува и работа во група преку безжично маркирање на грешките кои ги направила вештачката интелигенција во процесот на препознавање на говорот.
- Babble претставува првата креативна апликација за Apple Watch која им овозможува на корисниците да го изучуваат јазикот во реални ситуации.

4. ЗАКЛУЧОК

Врз основа на изложеното во претходните поглавја можеме да заклучиме дека примената на информатичко комуникациските технологии претставува иднина не само во процесот на изучување и усвојување на англискиот јазик туку и на целиот образовен процес воопшто насекаде во светот. Западните земји уште од поодамна развиваат стратегии и отвораат центри за изучување на јазици во современи мултимедијални училиници опремени со соодветна информатичка инфраструктура. Развојот и унапредувањето на ваквите центри посебно се интензивира кон крајот на деведесетите години и почетокот на XXI век. Денес постојат образовни компјутерски софтвери како готови програми но и авторски програми направени со помош на софтвери за изработка на ваков тип на програми. Авторските програми се видови на софтвери кои се наменети за самите наставници да можат да креираат сопствен наставен материјал во зависност од своите потреби. Пред употребата на било каков софтвер во наставниот процес, потребно е правилно да се анализа и да се евалуира. За наставниците кои ќе работат во околина со информатичка инфраструктура потребно е да се изврши соодветна обука. Секој наставник треба да изготви наставни и оперативни планови со точно одредени ресурси и временски рамки за користење на информациски технологии и софтверски алатки во наставниот процес. Како што веќе беше споменато во претходните поглавја, децата се склони кон користење на модерните технологии и во целост го прифаќаат секој предизвик поврзан со овие технологии посебно доколку станува збор за мобилни уреди или таблети. Нашите истражувања покажаа дека овие трендови иако со одредено задоцнување се практикуваат и кај училиците од нашите средни училишта а опсегот се шири и во целиот едукативен систем во нашата држава.

ЛИТЕРАТУРА

- Bihari Dash, B. (2022). International Journal of English and Studies (IJOES) An International Peer-Reviewed Journal; Volume-4, Issue-2
- Dudenev, G. & Hockly, N.(2007). How to teach English with Technology. New York City: PearsonEducation.
- Hyland, K. (2015). Teaching and Researching Writing: Third Edition. New York.s Routledge.
- Leavy, P.B. & Diniz, B.R.J (2016). Evaluating the use of digital stories in the teaching and learning ofEnglish. 2016 8thEuro American Conference on Telematics and Information Systems (EATIS) (pp. 1-5). Cartagena: IEEE.
- Nomass, B. (2013). The Impact of Using Technology in Teaching English. English Language and LiteratureStudies, 3, 111-116.
- Rubio, A.D.J., Conesa, I.M.G., (2022). The Use Of Digital Tools In The English Classroom In Spain , Journal of Language and Linguistic Studies, 18(3),214-236;
- Rizky, A. P. et al (2021) No. 2, Agustus hal. 102 – 111
- Sari, I. F. (2022). Digital platforms in ELT learning as the tool for young learners. Indonesian EFL Journal, 8(1), pp. 45-52. <https://doi.org/10.25134/ieflj.v8i1.5586>
- Serafimovska, S. (2023). The Effects of Blended learning and Smart technologies on English Language Teaching, Lambert Academic Publishing 1 – 81;
- Uchechi, B. O. (2021). New Challenges to Education: Lessons from Around the World BCES Conference Books, 2021, Volume 19. Sofia: Bulgarian Comparative Education Society ISSN 2534-8426 (online), ISBN 978-619-7326-11-6 (online)